

PRESSITEADE nr 169/22

Luxembourg, 18. oktoober 2022

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-677/20 | IG Metall ja ver.di

Liikmesriigi õiguse alusel asutatud äriühingu ümberkujundamine Euroopa äriühinguks (SE) ei tohi vähendada ametiühingute osavõttu ümberkujundatud äriühingu nõukogu koosseisu moodustamisel

Kui liikmesriigi õigus näeb ümberkujundatava äriühingu puhul ette eraldi hääletuse ametiühingute poolt ülesseatud töötajate esindajate valimiseks, peab selline valimiskord säilima

Kaks Saksa ametiühingut, IG Metall ja ver.di, pöördusid Saksamaal kohtusse, et vaidlustada kord, mille kohaselt nimetatakse töötajate esindajaid Euroopa äriühingu SAP nõukokku, mis koosneb võrdsetel alustel aktsionäre ja töötajaid esindavatest liikmetest.

Vaidlusalune kord lepiti kokku SAP ja spetsiaalse läbirääkimisorgani¹ vahel, mis moodustati SAPs sellal, kui see äriühing, mis seni oli olnud Saksamaa õiguse alusel asutatud aktsiaselts, kujundati ümber Euroopa äriühinguks (SE). Vaidlusalune kord näeb ette, et kui SAP nõukogu liikmete arvu vähendatakse 18-lt 12-le, saavad ametiühingud endiselt seada üles kandidaate osale nendest kuuest kohast, mis on eraldatud töötajate esindajatele, kuid nende kandidaatide valimine ei toimu enam teiste töötajate esindajate valimiseks korraldatavast hääletusest eraldiseisval hääletusel. Seega ei ole enam tagatud, et töötajaid esindavate nõukogu liikmete hulgas oleks ka tegelikult ametiühingute esindaja.

Saksamaa kõrgeim töökohus, kuhu vaidlus jõudis, leidis, et kui lähtuda ainult Saksa õigusest, tuleks kahe ametiühingu nõue rahuldada ja vaidlusalune kord tühistada. Saksa õiguses on nimelt ette nähtud, et kui SE asutatakse ümberkujundamise teel, peavad kõik töötajate kaasamise menetluse elemendid, mis kajastavad töötajate mõju otsuste tegemisele äriühingus, selles säilima samal tasemel.

Ametiühingute poolt ülesseatud kandidaatide valimiseks eraldi hääletuse korraldamise eesmärk on just töötajate esindajate mõju suurenemine ettevõtja otsuste tegemisele, mis tagab, et nende esindajate hulgas on inimesed, kes on väga hästi kursis ettevõtja olukorra ja vajadustega, kuid kellel on samas selle ettevõtja väline kogemus.

Kuna Saksamaa kõrgeimal töökohtul tekkis küsimus, kas direktiivis 2001/86, millega täiendatakse Euroopa äriühingu põhikirja töötajate kaasamise suhtes, on sätestatud Saksa õiguses ettenähtust teistsugune ja madalam ühtne kaitsetase, mis sellisel juhul on siduv kõikidele liikmesriikidele, palus ta Euroopa Kohtul seda direktiivi tõlgendada.

Selles on sätestatud, et kui SE on asutatud ümberkujundamise teel, peab selle SE suhtes kohaldatav töötajate kaasamise korda käsitlev kokkulepe tagama, et töötajate kaasamine oleks igas suhtes vähemalt samal tasemel kui selles äriühingus, mis kujundatakse ümber SEks („enne ja pärast“ põhimõte).

Täna kohtuotsuses tõdes Euroopa Kohus, et **ümberkujundamise teel asutatud SE suhtes kohaldatav**

¹ See organ esindab osalevate äriühingute või asjasse puutuvate tütarettevõtjate või üksuste töötajaid.

töötajate kaasamise korda käsitlev kokkulepe peab nägema ette eraldi hääletuse, et valida töötajate esindajateks SE nõukokku teatav osa ametiühingute ülesseatud kandidaate, kui kohaldatav liikmesriigi õigus nõuab SEks ümberkujundatava äriühingu nõukogu koosseisu puhul sellist eraldi hääletust.

Seetõttu tuleb käsitleval juhul seda, kas pärast SAP ümberkujundamist SEks tagab kaasamise kokkulepe töötajate vähemalt samal tasemel kaasamise selle äriühingu otsuste tegemisse, hinnata Saksa õiguse alusel, mis kehtis SAP suhtes enne selle SEks ümberkujundamist, ja eelkõige töötajate osalemist juhtimisalaste otsuste tegemisel käsitleva Saksa seaduse alusel.

Euroopa Kohus rõhutas, et **liidu seadusandja leidis**, et kuna liikmesriikide eeskirjad ja tavad, mis käsitlevad töötajate esindajate kaasamist otsuste tegemisse äriühingutes, on väga erinevad, **ei ole soovitatav ette näha SE suhtes kohaldatavat töötajate kaasamise ühtset Euroopa mudelit.**

Liidu seadusandja **soovis vältida ohtu, et SE asutamine** ja eelkõige asutamine ümberkujundamise teel **toob kaasa nende õiguste olla kaasatud nõrgenemise** või isegi kadumise, **mis SEks ümberkujundatava äriühingu töötajatel olid** liikmesriigi õigusaktide ja/või tavade kohaselt.

Euroopa Kohus täpsustas **lisaks, et õigus seada üles teatud osa kandidaate töötajate esindajate valimiseks ümberkujundamise teel asutatud SE** – nagu SAP – **nõukogu liikmeks, ei saa kuuluda ainult Saksa ametiühingutele, vaid seda tuleb laiendada kõikidele ametiühingutele, kes on esindatud SEs, selle tütaretevõtjates ja üksustes, et need ametiühingud oleksid selle õiguse osas võrdsed.**

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriikide kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teistele liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎ (+32) 2 2964106

Hoiame ühendust!

